

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му є на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а. вр

БРОЙ 47. У Новоме Саду, 21. Децембра 1859. **ГОД. II**

ПОЗИВЪ

на

Приятелъ Школе.

Друга се већ година навршує, одкако Школски Лист изилази, не безъ натега и незгода, а безъ икакве особите неге и помоћи, не имаюћи друге гаранције за обстанак свой, до неуморан радъ и брижљиво настојаванъ неколицине родолюба, и све већма и већма рашируюћу се свестъ о великой потреби овакога Листа за садашню нашу школу и наше учителъ. Те две снаге одржавале су до садъ Школски Листъ, не даюћи, да се текъ едва подпалѣнъ пламенъ снова угаси.

Съ божиомъ помоћу продужи ће се овај радъ и одъ нове године. Надежда насъ теши, да ћемо у нѣой стећи јошъ коегъ врстногъ радина на пољу школске литературе; као што смо ове године покрај г. школскогъ саветника Ђорђа Натошевића и г. Николе Вукићевића, крозъ дуго време скоро едина радина око Школскога Листа, задобили помоћ преч. г. Димитрия Поповића и г. дра Николе Кретића, осимъ друге господе, коихъ ћемо имена други путъ саобштити.

Позивамо и молимо све сународнике наше, кои и знания имаю и волѣ на то осећаю, да намъ при овоме послу по могућству помогну. Та ако є игде место, где ће свака лепа стваръ и наука одма у животъ и цео народъ ући, то є овде, еръ све што у Школски Листъ уђе, одма се деци саобштава и далъ дає, па нека се

на ню и на подмладакъ нашъ смилую, и нека іој покою мрвицу лепше душевне ране даду. Долостављени програмъ показаће, шта све спада у кругъ Школскога Листа, а овде ево наводимо поединце чланке, које би највећма требовали. То су: тумаченѣ псалмова и црквени песама, жития свети, описиванѣ празника; мале песмице за децу, тако удешене, да се на најлепше народне мелодие одма певати могу; изборъ изъ досадъ печатани песмица за децу; чланци о историји хришћанске цркве уопште, и православне цркве на посе; историска дата о нашимъ пределима, поединимъ местима и манастирима; чланци изъ економие, диететике, и други природни наука за децу и најпречу потребу народну; игре езикословне, физичне, рачунске, геометриске и т. д.; задатци рачунски, особито изъ круга домаће економие и т. д.; претресъ поедини обштина ради побољшаня школе и нѣногъ напредка.

Покрай срдачне захвалности шиљаћемо свима приложницима Школски Листъ бесплатно.

За распростиранѣ Школскога Листа по обштинама и имућнимъ фамилијарнимъ круговима молимо да се заузме наше родољубиво свештенство. Нѣнова помоћ, и препорука може овде учинити највише.

Цена Школскоме Листу остае иста, т. е. 1. фор. а. вр. на три месеца, 2. фор. на по године, и 4. фор. на целу годину. По исту цену моћиће се добити и све што е до садъ изишло. Поедини броеви дају се за 12 новчића. На ново су печатани одъ године 1858. ови броеви: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. и 9.

Уредништво Школскога Листа

Програмъ Школскога Листа.

А. Воспитанѣ: а) *шблесно*: критике рђави обичая у овомъ погледу и предлози за поправку; диететика,

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

гимнастика и игре дечие; — б) *душевно*: критике рђави обичая у овомъ погледу и предлози за поправку, основани на мнѣнију најбољи педагога; чланци о воспитаню религиозномъ, моралномъ, христоитичкомъ; одабране библиске и друге религиозне и моралне приповедчице, приче, басне, изборъ изреченя изъ св. еванђелия, апостола, изборъ псалма и осталога изъ библие, црквени и грађански књига и списателя, удешено и за школску децу; изборъ народни пословица, песница и мелодия: — в) *умно*: предмети изъ географіе и исторіе, наравне исторіе и физике, математике и геометрије, изъ граматике, правописа и синтаксе, — све што већма може бити просто и јасно; — г) *дружевно*: предмети изъ живота фамилијарногъ, грађанскогъ, поданичкогъ, и све што може пробудити љубавъ и пожртвованъ за обште благо, — израђено за децу.

Б. Школа: *унутрашња и спољашња*: критике и предлози о дисциплини, о методи писаня, читаня, рачунања, поњаня и науке вѣре; поступанъ са приповѣдками и причама, съ изреченьма и пословицама, съ псалмима и молитвама, съ пѣсмама и мелодияма; поступанъ съ поединимъ комађем из читанки црквени и грађански; задатци за диктандо писанъ и за саставке дѣчие; задатци за рачунањ, — све съ обзиромъ на цѣль народне школе. За тим чланци о побољшаню спољашњемъ и унутрашњемъ (материјалномъ и моралномъ) наши школа у обште, а по себице сеоски, варошки, елементарни и нормални, девојчки и недѣљни. У овај редъ иде и укоръ по гдекоегъ неваљалогъ обичая школскогъ ил домаћегъ, кои школи шкоди, тако исто и критике књига школски и остали, кое би са школомъ и нѣномъ цѣли могле доћи ма у коју колизију; послѣ иду пѣсме, загонетке, афоризми, смесеце, а најпослѣ сви школеки налози, наредбе, извѣстия, стецишта, постановљеня, желъ поедини обштина и други огласи.

Житіє Светогъ Саве Просветителя Србскогъ.

Стефанъ Неманя првый краль Србски, имао в три-сына: Стефана, Влкана, и Растка. Растко се родіо 1169; онъ е био утѣха своихъ родителя, и одликовао се како лепотомъ тѣлесномъ тако и напредованѣмъ у разуму. Юштъ у дѣтинству радо е читао онъ св. писмо, радо е ишао у цркву, и био врло побожанъ и смеран. Кад му е било 15 година, отаць га послѣ у неко место где су се отмѣнии младићи србски войничкой вештини учили. Растко остане и ту побожанъ; он се само угледао на добре люде, а зле примѣре ние ни гледати хтео, никадъ ние ружно говорио, био е кротак, смиренъ, и поштивао е свештенике.

У то време ревнителѣи православія подигли су были на гори Атонској намастире, у којима су монаси анѣлски животъ проводећи Бога славили, с' наукама и полезнымъ вештинама бавили се, и народъ у вери и добродѣтели воспитавали. Збогъ многи намастира, и збогъ светогъ живота, кои се тамо проводіо прозове се Атонска гора Света гора, а монаси нѣни Светогорци. Еданпутъ дођу неки Светогорци монаси у дворъ краля србскогъ Стефана Неманѣ. Кралѣвиѣ Растко имаѣшаше тада 17 година, онъ се потайно извести одъ едногъ Светогорца, кои е родомъ Србинъ быо, о начину живота калуѣерскогъ, изяви му да бы се и онъ желіо у св. Гори покалуѣерити, и договори се съ нѣмъ да га овај на уреченомъ месту дочека и у св. Гору одведе. Кадъ су Светогорци изъ двора отишли, Растко се измоли одъ отца да иде у ловъ, полюби отца и матеръ у руку и с' пратиоцима оде у шуму. Ту се онъ умео одъ своихъ другара вешто уклонити, и саставши се са Светогорцемъ на одреѣеномъ месту отиде у св. Гору. Пратиоци тражили су га дуго тамо амо по шуми, напоследку кад су ви-

дили да га већ немогу наћи, врате се у двор краљу Стефану и съ тужнымъ срцемъ яве, да е кралъвиѣ Растка нестало. Стефанъ се одма досети, да е Растко са Светогорцима отићи морао, и пошлѣ войводу свогъ са четомъ наоружаныхъ отмѣныхъ младиѣа србскихъ у св. Гору и заповеди имъ, да Саву ако се јошъ покалуѣерио нѣ, натрагъ доведу.

Кадъ посланици кралъви дођу у св. Гору, нађу Растка у намастиру Рускомъ. Онъ се јоштъ нѣ быо покалуѣерио, и зато га науме по кралъвой заповести съ собомъ у Србию повести. Растко открѣ свою жељу Игуману, да бы се онъ радъ одма покалуѣерити. Игуманъ угости србске посланике добромъ вечеромъ, и после вечере даде звонити на бденіе, врь е было башъ у очи неделѣ. На бдѣвию были су и посланици краля србскогъ. Кадъ се после дугогъ пояня по светогорскомъ обичаю започне читанъ, сви у столове посѣдаю, но србске посланике одъ дугогъ путногъ умора савъ савлада, онда Растко стане предъ олтаръ и изговори обѣтъ (завѣтъ) калуѣерски; затымъ се пошне на велику кулу намастирскую где буде постриженъ, у калуѣерске ризе обученъ, и добые име Сава. Кадъ се посланици србски пробуде, и виде да Саве међу нѣма нема, подигну велику вику, и с' претняма стану и скаати одъ калуѣера свога кралъвиѣа. Младый монах Сава чуюћи вику и буну доле у намастиру покаже се са куле войводи и каже му, да е онъ своевольно ступио у редъ монашки и да жели ту остати, а младиѣе србске опомене да престану одъ вике и да се примире до сутра у ютру. Младиѣи на речи Савине умире се, али су целу ноћ чували стражу около куле. Кадъ е зора свитати почела, Сава призове какули войводу и нѣгову пратню, и покаже имъ се у пуном калуѣерскомъ одѣлу, спусти имъ свое светско одело, и острижене власи, и замоли да то однесу родите-

льима нѣговима. Јоштъ е и писмо писао отцу и майци, у коме ихъ тѣши да нежале за нѣмъ, и да недрже да е онъ изгублѣнъ, него некъ се моле Богу, да бы онъ дао, да добро сврши путъ на кои е ступио. Гласъ о доласку кралѣвиѣа србскогъ у св. Гору разнео се на далеко, и прота светогорскій*) на скоро затимъ премести младога монаха Саву у манастиръ Ватопедъ. Ту се св. Сава упражнявао у молитви, учио св. писму, и другимъ светымъ кнѣигама; био е покоранъ старимъ, и слушао ихъ радо и одъ добре воли; угледао се на добродѣтели своихъ старешина; рана нѣгова бѣяше врло умерена и постна, пиѣе бистра изъ извора вода, и одаваше се простомъ вуненомъ калуѣерскомъ одеѣомъ.

Родители Савини чуюћи да се онъ покалуѣерио, найпре су яко за нѣмъ жалили, али после се утѣше мислећи да е божія воля бѣла што се Сава покалуѣерио. После неколико година Стефанъ Неманя сазове господу србску и о благовестима год. 1195 преда кралѣвство своме сыну Стефану, а онъ се у задужбини својой у славномъ намастиру Студеници покалуѣери и добыа име Симеонъ. Исто тако и супруга нѣгова мати св. Саве кралѣвица Ана, постане монахиня и назове се Анастасія. Пошто е Симеонъ у Студеници две године као монахъ провео, отиде сыну свомъ Сави у св. Гору. Сави е врло мило было што му е отацъ дошао; и као добаръ сынъ самъ е собомъ свогъ старогъ отца дворіо и послуживао, они заедно обиѣу сву свету Гору слушаюћи савете богобоязливихъ старца, којима е Симеонъ богату милостиню давао. — У св. Гори дотле јошъ нѣ было србскогъ намастира. Неманя са сыномъ своимъ Савомъ оснужу манастиръ Хиландаръ, у славу введенія богородице; преселе се у нѣга, и скупе калуѣере Срблъ, да службу Божию на

*) Тако се назива врховци управитель монаха светогорски.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

у славенскомъ языку служе. Симеонъ е само 8 мѣсецій у Хилендару поживио. Разболевши се учини последнѣ завештанѣ, опрости се с' братіомъ и причести. Издауо е у притвору црквеномъ предъ икономъ матере божіе поѣти и славећи Бога и сохранѣнъ е быо у цркви намастирской. — После смрти отца свога скупи Сава у Хилендаръ іоштъ выше богобоязливыхъ мужава, кое е припремао, да буду пастири и учители народа сръбскогъ, и напише уставъ или правила по којима се монаси хилендарски владати мораю. У уставу томъ стављени мудри савети основани су сасвимъ на духу чисте еванђелске науке; — и зато ћемо и мы неколико такovýchъ савета просветителѣвыхъ овде назначити. „Тежите све на болъ, немойте се укланяти ни на лево, ни на десно; него, по снази, колико вамъ е могуће идите царскимъ путемъ. Живите као што захтева ваше званіе. Любите еданъ другога; покоравайте се старешини. Будите извршители науке Христове а не само слушатели. Будимо овде милостиви, да нас тамо на небу Богъ помилуе. Као годъ што болестник, ако непокаже свое ране лекару, неможе се излечити, тако исто и онај кои се неисповеда, неможе излечити свою душу. Душа, коя мисли на исповестъ, исповешѣу као уздомъ задржава се одъ греха.“ Іоштъ е св. Сава покрај намастира Хилендара сазидао гостионицу за богомольце са стране, и домъ за сиромаше и болеснике, кои ће се тамо ранити одевати, надгледати и неговати, и кадъ кои умре христіански саранити.

Пошто е св. Сава све тако у намастиру Хилендару уредіо проведе онъ неко време у маломъ намастиру у Кареи не далеко одъ Хилендара упражчявајући се у молитвама и добри дѣли. Ту е списао онъ и житіе свога отца преподобнога Симеона молећи се Бо-

гу за спасеніе душе свога отца, ватрено е желіо дознати како е садъ нѣговомъ покойномъ родителю на другоме свету. И Богъ услиша молитву нѣгову. Ноћу у сну яви му се преподобный Симеонъ у облику светительскомъ, украшенъ небесномъ славомъ, и предскаже му шта іошъ има радити за спасеніе ербскога народа. Сава како се пробуди, одма захвали Богу на милости, и позове проту светогорскогъ и све старешине да се скупе и да учине споменъ кодъ гроба нѣговога отца. Кадъ се вечернѣ сврши и калуђери се разиђу у ћелив, св. Сава попне се на кулу, и тамо се целу ноћъ Богу молио. Ујутру кадъ е прота светогорскій кодъ гроба Неманьиногъ јутренѣ чатио, напуни се сва црква мирисомъ и миро потече изъ гроба нѣговогъ. Тако е Богъ милостивый прославио на земљи тело угодника свогъ св. Симеона кои се збогъ тога и мироточивимъ назива.

У то време была е Србія у врло јадномъ станю. Млађій синъ Неманѣинъ Влкан (Вукъ) съ помоћу Мађарскога краља отимао е земљъ одъ Стевана краља. Стефанъ позове свогъ брата Саву, кои е већ пре тога свештеникомъ и архимандритомъ постао, да дође у Србію и да пренесе свете мошти у манастиръ Студеницу. На данъ св. Симеона, кадъ е Сава службу у студеничкој цркви одслужио, текло е опетъ миро изъ гроба светителъвогъ, и томъ приликомъ е Сава изговорио народу слово, у комъ е захвалио Богу на великој милости и изявио, да ово прослављѣнѣ преподобнога нѣ ради нѣга, него тога ради, да бы савъ народъ ербскій увидіо, како Богъ награђуе онога, кои му е веранъ. Іошъ е Сава световао све сабрание хришћане да се угледаю на добра дела св. Симеона, и претио грешницима, кои се не поправе, са страшнымъ судомъ божимъ. И ова беседа имала е великій уплив на многобројне ту скупљѣне слушатель.

(Продужиће се.)

Недельна и свечана

Евангелія и Апостоли.

У неделю предъ просвѣщеніемъ,

Евангеліе одъ Марка гл. I. зач. 1.

Зачало Евангеліа Исуса Христа сына Божіа. Почетакъ Евангелія *) Исуса Христа сына Божіега.

Икоже есть писано во пророцѣхъ: Се азъ посылаю Ангела моего предъ лицемъ твоимъ, иже оуготовитъ путь мой предъ тобою. Гласъ вопіющаго въ пустыни, уготовайте путь Господень: правы творите стези егш. Као што е писано у пророка: Ево я шалѣмъ ангела моего предъ лицемъ твоимъ кои ће приправити путь твой предъ тобомъ. Гласъ вичуѣега у пустыни: Приправите путь Господній, поравните стезе нѣгове. **)

Бысть Іоаннъ крестай въ пустыни и проповѣдава крещеніе покаяніа во ѿпущеніе грѣхъвкз: Іоанъ крштаваше у пустыни и проповѣдаше крштенѣ покаяня зарадъ опроштеня грѣхова.

Исхождаше к нему вса Іудейская страна и Іерусалимляне: и кршашася вси во Іорданѣ рѣцѣ ѿ него, исповѣдающе грѣхи свои. И излажаше къ нѣму сва Юдейская страна и Іерусалим крштаваху се одъ нѣга исповѣдаючи — признаваючи — грѣхе свое.

Бѣ же Іоаннъ шболченъ власы келѣвѣжди, и поасъ усменъ ш чреслѣхъ егш, и идый акрѣды и медъ дикій. А Іоанъ бияше обученъ у длаку камилину, и поясъ кожанъ ***) около бедара нѣговихъ беше, и вѣаше скакавце и медъ дивій.

*) Евангеліе Блага вѣсть.

**) То е прорекао пророкъ Ілія? Али за кога?

***) Усменъ значи кожанъ, и то отъ коже кою усмаръ (ледеръ) учини. У Банату Србљи и садъ говоре усмине у место саре одъ чизама.

И проповѣдаше глагола, грядетъ крѣпкій мене во слѣдѣ мене емѣже нѣсмь достоинъ преклонса разрѣшати ремень сапогъ егш. И проповѣдаше говорѣти: гrede — иде — ячій одъ мене, за многъ, комъ нисамъ достоянъ сагнутисе и одрешити ремень — каишь — обуѣе нѣгове.

Азъ увш крестихъ въ водю: той же креститъ въ Дѣхомъ сватимъ. Я ето крестихъ вас водомъ, а тай же крестити васъ духомъ светимъ.

Апостолъ. Къ Тимошею Друга посланица гл. IV. зач. 298.

Чедо Тимодѣе, трезвиса ш всемъ, слопостражди, дѣло сотвори благокѣстника, слѣженіе твое извѣстно сотвори. Чедо Тимотиѣ, буди трезвень у свему, трпи вло, учини дѣло проповѣдника (проповедай Еванѣліе Христово), службу твою известно, — подпуно, точно, — изврши.

Азъ бо уже жренъ бикаю, и время моего шшесткѣа наста. Брѣ я се жертвуемъ, и время моего одлазка настаде.

Подкигомъ добримъ подвизахъ, теченіе скончахъ, кѣрѣ соблюдохъ. Трудомъ добримъ трудихъ се (борбомъ племенитомъ борихъ се), течай — путь посао, — савршихъ, вѣру сачувахъ.

Прочее оубо соблюдаетса мнѣ кѣнецъ правды, егоже воздасть ми Господъ въ день онъ, праведный сѣдѣа не токмо же мнѣ, но и всѣмъ возлюбѣнимъ швленіе егш. Далѣ дакле чува се за мене вѣнаць правде, когъ же дати мени у данъ онай Господъ праведный судѣа; алъ не само мени, него и свима кои любе нѣгово явлѣнѣ, — коима е мѣо нѣговъ долазакъ. =

WWW.UNILIB.О снаженю памтеня у народной школи.

Памтенѣ е она моѣ душе наше, коіомѣ смо мы кадри оно што смо видели, ил' себи представили, утубити, у глави задржати, и сеѣати га се.

Кадѣ разсудимо како брзо и како лако дѣте научи матерній езикѣ, и како хиляду чувеныхъ речій запамти и на свомѣ месту сеѣа ихъ се; то ѣмо се уверити да е моѣ памтеня кодѣ дѣце врло яка и удивлѣннѣ достойна. Доцнѣе уступа памтенѣ мѣсто разуму, као веѣой и главнѣой моѣи. — Съ тымѣ насѣ сама природа упуѣуе, да памтенѣ дѣчѣе снажимо вештбаюѣи дѣцу у сеѣаню, и даваюѣи имѣ да добро запамте све што ѣе имѣ у животу одѣ користи бити, али што бы у зрелѣмѣ возрасту много теже научити могли.

Памтенѣ нѣе кодѣ свакогѣ човѣка еднако. Неки имаю лако памтенѣ, т. е. лако запамте и утубе, алѣ брзо и забораве; неки онетѣ теже запамте, алѣ што еданпуть науче, то имѣ постоянно и задуго у глави остане. Ови имаю постоянно памтенѣ. Гдекои лако памте речи, знаке и броеве, а други онетѣ предмете и ствари. Ако и нѣе памтенѣ кодѣ свѣю еднако, али се оно особито у годинама детинѣства дае вештбанѣмѣ код свакога дотерати, оснажити, и изобразити.

У старой школи особито кодѣ насѣ учило се готово све на паметѣ, те се тако одѣ свѣю умныхъ моѣій едно едино памтенѣ вештбало, алѣ и то сувыше механично и еднострано. И то е вальда узрокѣ што су наша деца, коя су у своимѣ школама, катихисисѣ, граматикѣ славенску, правила рачуна (!), руководство к' честности, па и само читанѣ на паметѣ учила; по гимназіяма маѣарскимѣ где се све само на паметѣ рецитовати морало, најбольи ѣаци были, ал' у животу слабо имѣ е то важило ерѣ разумѣ и остале моѣи не быяху имѣ развѣне. Неки новѣи педагоги вештбаху

опетъ само разумъ, а памтенъ сасвимъ занемарише. Нит' валя ово, нит само оно. Мы ћемо се дакле средине држати, и стараюћи се свойски о томъ да дѣчиѣ памтенъ у школи оснажимо, радићемо колико године дечиѣ допуштаю и на изображаваню разума. — Памтенъ в благойница разума, оно додаѣ разуму градиво (материал) за нѣгову радню. Разумъ безъ памтениа на личи на вештогъ и искусногъ зидара, кои уме наибольый планъ вешто измислити и склонити, ал' залудъ кадъ нема каменя, опеке, дрва и осталого градива да може куфу саградити.

При снаженю ове моћи валя да на ова правила пазимо:

1. Привикаваюћи дѣцу на пажљиво гледанъ полагаемо темель к' доброе памтению нѣиховомъ. Зато валя сваку науку, кою дѣца на паметь научити имаю, дѣци остварити, т. е. стварь саму ил' баремъ нѣну икону деци показати, а што се видити неможе, оно опетъ треба с' виђенымъ и наличеимъ предметомъ у сношенъ довести и разяснити. Чимъ е пакъ стварь показана и схваћена, одма е треба уклонити из' предъ очю дечиихъ, и съ тымъ као принудити, да е се сама сећаю. —

2. Старати се валя да дѣца омилую онай предметъ, кои се учити има. Ёр' оно човѣкъ најлакше и највећма запамти, што му е мило, и зашто е заузетъ.

3. Предмете треба онымъ редомъ запамтити, кои е нѣима по самой нарави најприлични. Тако кадъ желимо да дѣца писмена т. е. знаке гласова запамте, то ихъ треба онымъ редомъ предавати, како е кое по облику другоме сродно; гласове опетъ валя предавати и по ономъ реду како су еданъ на другий по чувеню наликъ; рачунъ*) по реду бровва одъ најманѣга

*) У рачуну се само бровви памтенимъ рачунати мораю а савъ остали посао валя да разумъ израђуе.

боя починајући, и кодъ свакога сваку могућу комбинацію изводећи и израђивајући. и т. д.

4. Одъ најманѣга задатка треба започети па све на већій поступати, а тако исто одъ лакшега на тежій.

5. Ако е дѣци тешко науку коју запамтити, то ју ваља у сношеніе довести са другомъ, која е већъ позната по средству, по наличеню, по околностима места и времена, а гдекадъ и по врло примѣтномъ различю ил' по противности.

6. Оно што е упамћено ваља често понаврати; ерѣ е понавранѣ мати ученя. — У понавраню лежи велика воспитајућа снага. Повторанѣмъ увиђа дете, да е оно, што се учи, важно, и нужно; упознае се већма са суштности научногъ предмета, кои постае текъ понавранѣмъ права собственостъ дѣтія.

(Свршиће се.)

Статистични податци

О србској народной школи у войоудству.

(Свршетак.)

Ове године *умрли су*: Софроніе Стоядиновичъ у Феудварцу, и Аронъ Новаквичъ у Манѣлосу.

Пензионирани су: Борѣ Обркнежевичъ у Боки, и Јованъ Раић у Итебею.

Резигнирала су: Борѣ Коньовичъ у Молу.

Намешчени су: Антоніе Симеоновичъ у Футогу, Матія Груић у Башаиду, Прока Манойловичъ у Сомбору, Илія Поповичъ у Вранѣву, Стеван Зарић у Руми, Василие Филиповичъ у Стар. Бечею, Симеонъ Нинковичъ у Феудварцу, Јаковъ Влашкаличъ у Манѣло у.

Новонаименовани су: Јованъ Угљшић у Новомъ Саду, Никола Поповичъ у Боки, Михаилъ Павловичъ у Модошу, Михаилъ Ковачевичъ у Тарашу, Тимотія Стаматовичъ у Краљѣвци, Борѣ Павловичъ у Пар-

даню, Константинъ Василъвић у Канаку, Јосифъ Юли-
нацъ у Футогу, Станиславъ Груић у Меленци, Аа-
ронъ Михайловић за III. глав. и Јованъ Настић за
I. глав. у Сомбору, Андрија Стойшић за девојчку у
Иригу, Никола Кирић за млађу у Ади, Борђе Луда-
ић за старию и Никола Конъовић за млађу у Су-
ботици.

Упразньне су штацие слѣдујуће: у Руми I. норм.
у Иригу стария, у Вршцу I. и IV. главна, и млађа
тривијална, у Мољу Д. Ст. Ивану и Ст. Петру ста-
рия, у Мокрину млађа, у Итебею девојчка; далъ: у
Беочину, Бешенову, Черевићу, Моловину, Шульму, Ре-
метици, Шандору, Црној-Бари, Диняшу. А окромъ ови
сматраю се као упразньне јошъ и слѣдујуће, почемъ
на њима служећи учители само као привремени и за
нужду служе: у Врднику, Ривици, Марадику, Мали Ра-
динци, Суботишту, Д. Ст. Ивану, Кисачу, Пивници,
Мољу млађој, Ст. Томашу старијој, и Шиду старијој.

Парамитиѣ

(Продужетъ.)

VI.

Винова Лоза.

У данъ створеня хваляше се дрва едно другомъ
радујући се и узносећисвако собомъ. „Мене е небесни
отацъ посадио — говораше поносни кедаръ — твр-
дину и снагу, благъ мирисъ и дугъ векъ у мени е са-
едино“ — „Милость превечногъ мене е благослови-
ла — говораше ладовна палма — лепоту и полезность
у мени е споила.“ — Ябука говораше: „као женикъ
међу момцима, тако се блистамъ я међу райским др-
вима.“ — И мирта говораше: „колико е лепша ружа од
драча и купина, толико самъ я одъ мое браће низки тр-

вино и винушница.“ Овако се хваљаше и маслина и смок-
ва, и чамъ и ела, и сва остала райска дрва и цве-
тови.

Сама винова лоза обореномъ на земљу главомъ плакајући у себи се ядаше: „све даре добиле су мое старие сестре и браћа, мени ние допало ни еднога; я немамъ дебла ни граня, ни цвета ни плода; алъ ако; велико е јошъ богатство и велика милость у мога небесногъ оца, я ћу чекати и молити му се.“ Овако у себи ядајући се у сузама огрезну.

Мало затимъ гле приступи нови господаръ зем-
лѣ нѣоизи, и видећи е слабу тварку, коју сваки ветар
обальваше, помилова јој се, пакъ јој подпару даде,
и у висъ е подиже. Веселие сину лоза; веселие се
сташе ветрићи са нѣнимъ танкимъ струковима и нѣж-
нимъ лишћемъ играти, а топлота сунца прогрее оне
зелене и тврде бобе, те сготови у нѣима сладки сок,
райски небесни напој людма. Са многимъ гроздовима
окићена сави се и поклони лоза своме милостном го-
сподару, и овај окуси одъ нѣногъ разгальивогъ пло-
да, и омили е, и прими се нѣ као свога наймилиегъ
драга.

Поносна дрва завиђаше садъ слабой лози; много
одъ нѣи стояше већъ наполе увела, ерѣ га плод већ
давно прошао бияше, а лоза се садъ поносила својом
витости и својимъ сладкимъ плодомъ. Тако још и да-
насъ она својимъ плодомъ весели ерце човека, палоба
душомъ подиже, слабога крени, разяданогъ разбла-
жава.

Неочаявай бедниче! Чекай стрпелливо, још е ве-
лико богатство и голема милость у твога небесногъ
оца, која ни тебе оставити неће. У незнатной трски
рађа сладкогъ шећера сокъ, а на танкой лозици плод,
који веселѣмъ задише и узхићуе сваку душу.

(Продужиће се).

Єдна рачунска игра.

Погодити коме суму одъ нѣгови више броева пре него што ихъ е написао, на други начинъ.

Нека напише еданъ редъ броева кои оће, и нека ти даде тай редъ, алъ и нека каже колико е јошъ такови редова написати радъ. Кадъ ти е тай брой редова кои е написати јошъ радъ казао, ти тай брой одъ крайне цифре изъ првогъ реда коегъ е већъ написао субтраирай, и окромъ тогъ брои исти напредъ на najveће место стави, и то ће бити нѣгова сума.

Н. п. онъ е написао овај редъ: 279. и каже да ће јошъ 3. реда написати. Ти одби 3. одъ крайне 9. и место 9. напиши 6. а 3. стави напредъ, изићиће 3276, и ово ће бити нѣгова сума. Садъ нека онъ подъ нѣговъ први 279. што годъ воле подпише, н. п.

347

190

256. Коемъ ти морашъ твоје све броеведодати.

652

809

743. По правилу како е у првомъ начину речено, и ова цела сума, мора с' онимъ твоимъ гореподписанимъ броемъ еднака бити.

Да га јошъ већма у чудо бацашъ; одпусти му, ако воле да више ништъ подъ први редъ неподпише, пакъ ће опет ова сума изаћи кадъ ти твоя три реда додашъ, кои морају ове цифре бити: изподъ 279

999

999

999. И по-

дай му нека адира. Ти можешъ ову твоју суму и у едномъ реду подписати, кадъ 999. са 3. мултиплицирашъ.

Ако онъ рекне да ће 4. реда подписати, ти морашъ 4. пута по 9999. узети, и т. д.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА